EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 20.8.2021
COM(2021) 485 final

2021/0276 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

luvan antamisesta Italialle soveltaa alennettuja valmisteverokantoja Campione d'Italian kuntaan toimitettavaan lämmityksessä käytettävään kaasuöljyyn ja kyseiseen kuntaan toimitettavaan sähköön direktiivin 2003/96/EY 19 artiklan mukaisesti

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Energiatuotteiden ja sähkön verotusta säännellään unionissa energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta 27. lokakuuta 2003 annetulla neuvoston direktiivillä 2003/96/EY[1], jäljempänä ’energiaverodirektiivi’ tai ’direktiivi’.

Direktiivin 19 artiklan 1 kohdan ja erityisesti sen 5, 15 ja 17 artiklan säännösten nojalla neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltiolle luvan ottaa käyttöön verotustasoa koskevia muita vapautuksia tai alennuksia erityisistä politiikkaan liittyvistä syistä.

Campione d’Italian kunta on Sveitsissä sijaitseva Italian erillisalue. Se on pinta-alaltaan ja asukasluvultaan hyvin pieni[2]. Se rajoittuu osittain Luganojärveen ja on kokonaan Sveitsiläisen Ticinon kantonin ympäröimä.

Kyseinen erillisalue on jyrkän vuoristoinen, mikä rajoittaa sen kaupunkikehitystä ja tekee siitä vaikeasti saavutettavan. Se myös vaikeuttaa teollisen toiminnan käynnistämistä.

Lisäksi Campione d’Italia kärsii vakavasta talouskriisistä (jota covid-19-pandemia on entisestään pahentanut), joka johtuu sen kasinon sulkemisesta. Kunnan talous oli lähes täysin riippuvainen kasinosta.

Campione d’Italian kunnan liittäminen unionin tullialueeseen 1. tammikuuta 2020[3] lisäsi energiatuotteiden (kuten sähkön ja lämmityksessä käytettävän kaasuöljyn) kustannuksia[4].

Italian viranomaisten mukaan Campione d’Italian kunnan erityinen maantieteellinen sijainti sekä kaasunjakeluverkon puuttuminen ja ankarat ilmasto-olosuhteet johtavat korkeisiin energiakustannuksiin riippumatta siitä, toimitetaanko energiaa Sveitsistä vai lähimmästä Italian maakunnasta. Esimerkiksi lyhyin maantieyhteys lämmitysöljyn toimittamiseen Italiasta on noin 30 kilometriä (Campionen ja Comon välinen etäisyys). Lisäksi italialaisille talouden toimijoille Italian ja Sveitsin rajaa ylitettäessä suoritettavista tullimuodollisuuksista aiheutuvat lisäkustannukset muodostavat merkittävän esteen energian toimittamiselle.

Italian viranomaiset pyysivät 7. elokuuta 2020 päivätyllä kirjeellä lupaa soveltaa alennettuja valmisteverokantoja Campione d’Italian alueelle toimitettavaan sähköön ja lämmityksessä käytettävään kaasuöljyyn. Italia perustelee poikkeuspyyntöään viittaamalla edellä kuvattuun Campione d’Italian ainutlaatuiseen tilanteeseen.

Sähkön osalta ehdotetut verokannat ovat 0,0005 euroa kilowattitunnilta muun kuin kotitalouskäytön osalta ja 0,001 euroa kilowattitunnilta kotitalouskäytön osalta. Kyseiset verokannat olisivat siten 4 prosenttia kansallisesta valmisteverokannasta, mutta samat kuin energiaverodirektiivissä säädetyt vähimmäisverokannat. Lämmityspolttoaineena käytettävän kaasuöljyn osalta ehdotettu verokanta on 201,50 euroa 1 000 litralta, mikä vastaa 50:tä

---

1 EUVL L 283, 31.10.2003, s. 51–70.

2 Noin 2,6 km², josta 0,9 km² on maa-aluetta ja 1,7 km² on vesialuetta. Asukasluku on 1 961 (1. tammikuuta 2019).

3 Campione d’Italian uudesta vero- ja tullioikeudellisesta asemasta säädettiin 19. maaliskuuta 2019 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/474 ja 18. helmikuuta 2019 annetussa neuvoston direktiivissä (EU) 2019/475.

4 Energiakustannukset Campione d’Italiassa nousivat jyrkästi (lähes 18 prosenttia sähkön ja 22 prosenttia kaasuöljyn osalta) sen jälkeen, kun kunta liitettiin unionin tullialueeseen 1. tammikuuta 2020 (valmisteveron ja arvonlisäveron vuoksi) .

prosenttia kansallisella tasolla sovellettavasta verokannasta, mutta on korkeampi kuin energiaverodirektiivissä säädetty vähimmäisverokanta.

Täten Campione d'Italiassa kulutettaviin energiatuotteisiin sovellettavat välilliset verot olisivat pitkälti samat kuin Sveitsissä[5].

Pyydetyllä luvalla Italia pyrkii lieventämään kotitalouksien ja yritysten korkeita energiakustannuksia kyseisellä alueella, koska näitä energiatuotteita käytetään lämmityksessä (kaasuöljy) ja täyttämään päivittäisen sähkönkulutuksen tarpeet (valaistus, kodinkoneiden käyttö, lämmitys, jäähdytys jne.).

Tämän veroetuuden avulla voitaisiin keventää Campione d'Italian asukkaille aiheutuvia ylimääräisiä lämmityskustannuksia, jotka johtuvat kylmästä ilmastosta, polttoaineen hankintaan liittyvistä vaikeuksista ja erityisistä sääntöjen noudattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Näin ollen toimenpide vaikuttaa asianmukaiselta toimenpiteeltä kyseisen Italian kunnan erityistilanteen korjaamiseksi.

Pyydetty voimassaoloaika on kuusi vuotta, eli 1. heinäkuuta 2021 ja 30. kesäkuuta 2027 välinen aika, ja se on energiaverodirektiivin 19 artiklassa säädetyn enimmäismääräajan mukainen.

Veroetua ei voi yhdistää muihin valmisteveron alennuksiin. Se varattaisiin kulutukseen Campione d'Italian kunnassa.

Toimenpiteen arvioidaan aiheuttavan talousarvioon 0,105 miljoonan euron menot.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Energiaverodirektiivin säännökset

Direktiivin 19 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Edellisissä artikloissa, erityisesti 5, 15 ja 17 artiklassa esitettyjen säännösten lisäksi neuvosto voi yksimielisesti komission ehdotuksesta antaa jäsenvaltioille luvan ottaa käyttöön muita vapautuksia tai alennuksia erityisistä politiikkaan liittyvistä syistä."

Italian viranomaiset pyrkivät suunnitellulla veronalennuksella lieventämään Campione d'Italian väestöön kohdistuvan kriisin aiheuttamia sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia pienentämällä lämmitysöljyn ja sähkön korkeita ostokustannuksia.

Mahdollisuus ottaa käyttöön italialaiseen Campione d'Italian kuntaan toimitettavia tiettyjä energiatuotteita ja sähköä koskeva edullinen verokohtelu voidaan toteuttaa direktiivin 19 artiklan nojalla, sillä sen tarkoituksena on antaa jäsenvaltioille lupa ottaa käyttöön muita vapautuksia tai alennuksia erityisistä politiikkaan liittyvistä syistä.

Tämäntyyppisen toimenpiteen soveltamisaika voi direktiivin 2003/96/EY 19 artiklan 2 kohdan mukaan olla enintään kuusi vuotta, jonka jälkeen toimenpide voidaan uusia. Ottaen huomioon, että nykyisellä järjestelyllä ei ole kielteisiä vaikutuksia EU:n sisäiseen kauppaan eikä polttoaineverotuksen yleiseen tasoon Italiassa, komissio ehdottaa, että Italian pyytämä lupa myönnetään tässä vaiheessa kuudeksi vuodeksi eli 1. heinäkuuta 2021 ja 30. kesäkuuta 2027 väliseksi ajaksi. Poikkeuksen ei tulisi kuitenkaan heikentää voimassa olevan

[5] Sähkö ja kaasuöljy olisivat edelleen 7–8 prosenttia kalliimpia.

lainsäädäntökehyksen tulevaa kehitystä, vaan siinä olisi otettava huomioon energiaverodirektiivin tuleva tarkistaminen ja se, että neuvosto saattaa antaa säädöksen energiaverodirektiivin muuttamista koskevan komission ehdotuksen perusteella. Tarkistaminen on jatkoa energiaverodirektiivin arvioinnille[6] ja EU:n energiaverotuskehyksestä 28. marraskuuta 2019 annetuille neuvoston päätelmille[7]. Päätelmissään neuvosto kehotti komissiota analysoimaan ja arvioimaan mahdollisia vaihtoehtoja, jotta energiaverodirektiivin tarkistamista koskeva ehdotus voitaisiin julkaista ajallaan. Lisäksi neuvosto kehotti komissiota kiinnittämään erityistä huomiota direktiivin soveltamisalaan, vähimmäisverokantoihin ja erityisiin verohuojennuksiin ja -vapautuksiin.

Vaikka tässä tilanteessa vaikuttaa aiheelliselta myöntää lupa haetulle ajanjaksolle, poikkeuksen voimassaolon ei kuitenkaan tulisi rajoittaa sellaisten asiaa koskevien yleisten säännösten soveltamista, jotka tulevat voimaan ennen kesäkuun 2027 loppua.

Valtiontukisäännöt

Toimenpiteessä voi olla kyse SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta valtiontuesta. Koska alennetut verokannat ovat korkeampia kuin EU:n vähimmäisverokannat, toimenpide kuuluisi asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 44 artiklan soveltamisalaan. Ryhmäpoikkeusasetuksen voimassaoloajan päätyttyä 31. joulukuuta 2023 tuki pysyy vapautettuna kuuden kuukauden mukauttamisjakson ajan (ks. yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 58 artiklan 4 kohta). Päätös ei vaikuta sovellettavien valtiontukisääntöjen soveltamiseen poikkeuksen voimassaoloaikana.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Komission on arvioitava jokainen pyyntö, jossa ehdotetaan energiaverodirektiivin 19 artiklan mukaista poikkeusta, ja otettava arvioinnissaan huomioon sisämarkkinoiden moitteeton toiminta, terveen kilpailun varmistaminen sekä EU:n terveys-, ympäristö-, energia- ja liikennepolitiikka.

Eriytetty verokanta keventää osittain lämmitysöljyn ja sähkön ostamisesta aiheutuvia lisäkustannuksia Campione d'Italian kunnassa, joka on erityisen epäedullisessa asemassa muuhun Italiaan verrattuna ja jossa tavanomainen verokanta johtaisi liialliseen verorasitukseen. Kunnan erityinen maantieteellinen sijainti yhdistettynä maakaasuverkon puuttumiseen sekä ankarat ilmasto-olosuhteet lisäävät energiatuotteiden toimituskustannuksia.

Alennetun verokannan soveltaminen lämmitysöljyyn ja sähköön Campione d'Italian kunnassa estäisi kotitalouksien ja yritysten energiatuotteiden kustannusten nousun. Verokanta on edelleen yhtä suuri tai korkeampi kuin energiaverodirektiivissä vahvistetut EU:n vähimmäisverokannat.

Toimenpidettä ei pidetä EU:n energiapolitiikan vastaisena.

Lisäksi toimenpiteen hyväksymistä voidaan perustella sisämarkkinoiden moitteettomalla toiminnalla ja terveen kilpailun varmistamisella. Koska toimenpiteen alueelliset ja taloudelliset vaikutukset ovat rajalliset, se ei vääristä kilpailua eikä haittaa sisämarkkinoiden toimintaa.

Veronalennusta ei myöskään voi yhdistää muunlaisiin veronalennuksiin.

---

6 SWD(2019) 329 final.

7 Neuvoston päätelmät, 28. marraskuuta 2019, 14608/19, FISC 458.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Neuvoston direktiivin 2003/96/EY 19 artikla.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

SEUT-sopimuksen 113 artiklan soveltamisalaan kuuluva välillinen verotus ei sinänsä kuulu kyseisen perussopimuksen 3 artiklassa tarkoitettuun unionin yksinomaiseen toimivaltaan.

Neuvostolle on kuitenkin direktiivin 2003/96/EY 19 artiklassa annettu yksinomainen toimivalta antaa johdetun oikeuden nojalla jäsenvaltiolle lupa ottaa käyttöön muita vapautuksia tai alennuksia kyseisessä säännöksessä tarkoitetulla tavalla. Näin ollen jäsenvaltiot eivät voi toimia neuvoston sijasta. Tästä syystä toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta nyt käsillä olevaan täytäntöönpanopäätökseen. Joka tapauksessa kyseessä ei ole lainsäädäntöluonnos, joten tekstiä ei ole tarpeen toimittaa kansallisille parlamenteille perussopimusten pöytäkirjan nro 2 mukaisesti toissijaisuusperiaatteen noudattamisen tarkastelua varten.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen. Veronalennus ei ylitä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi. Veronalennusta sovelletaan rajoitetulla maantieteellisellä alueella. Ehdotetut verokannat ovat yhtä suuria tai korkeampia kuin direktiivissä säädetyt vähimmäisverokannat.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotettu toimintatapa on neuvoston täytäntöönpanopäätös. Direktiivin 2003/96/EY 19 artiklassa säädetään ainoastaan tämäntyyppisestä toimenpiteestä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Voimassa olevan lainsäädännön jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Toimenpide ei edellytä voimassa olevan lainsäädännön arviointia.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Tämä ehdotus perustuu Italian esittämään pyyntöön ja koskee ainoastaan kyseistä jäsenvaltiota.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttö ei ollut tarpeen.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotus koskee luvan antamista yhdelle jäsenvaltiolle sen omasta pyynnöstä eikä edellytä vaikutusten arviointia.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Toimenpiteen tarkoituksena ei ole yksinkertaistaminen. Se perustuu Italian esittämään pyyntöön, ja koskee ainoastaan kyseistä jäsenvaltiota.

- **Perusoikeudet**

Toimenpide ei vaikuta perusoikeuksiin.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Toimenpiteestä ei aiheudu taloudellista tai hallinnollista rasitetta unionille. Näin ollen ehdotuksella ei ole vaikutuksia Euroopan unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Toteuttamissuunnitelma ei ole tarpeen. Tämä ehdotus koskee luvan antamista veronalennukseen yhdelle jäsenvaltiolle sen omasta pyynnöstä. Lupa annetaan rajoitetuksi ajaksi 30. kesäkuuta 2027 saakka. Sovellettavat verokannat ovat samat tai korkeammat kuin energiaverodirektiivissä vahvistettu verotuksen vähimmäistaso. Toimenpidettä voidaan arvioida, jos sen uusimista pyydetään voimassaoloajan päätyttyä.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ehdotus ei edellytä selittäviä asiakirjoja direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Sähkön osalta tulevat verokannat ovat 0,0005 euroa kilowattitunnilta muun kuin kotitalouskäytön osalta ja 0,001 euroa kilowattitunnilta kotitalouksissa käytön osalta, mikä vastaa energiaverodirektiivissä säädettyjä vähimmäisverokantoja. Lämmityspolttoaineena käytettävän kaasuöljyn osalta ehdotettu verokanta on 201,50 euroa 1 000 litralta, mikä vastaa 50:tä prosenttia kansallisella tasolla sovellettavasta verokannasta, mutta on korkeampi kuin energiaverodirektiivissä säädetty vähimmäisverokanta.

Ehdotetun säädöksen 1 artiklassa säädetään, että Italia saa soveltaa alennettuja verokantoja Campione d'Italian kuntaan toimitettavaan sähköön ja lämmityksessä käytettävään kaasuöljyyn.

Ehdotetun säädöksen 2 artiklan säädetään, että pyydetty lupa myönnetään Italian pyynnön mukaisesti siten, että se on voimassa 1. heinäkuuta 2021 ja 30. kesäkuuta 2027 välisen ajan, jolloin se on direktiivissä sallitun kuuden vuoden enimmäisajan mukainen.

2021/0276 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

luvan antamisesta Italialle soveltaa alennettuja valmisteverokantoja Campione d'Italian kuntaan toimitettavaan lämmityksessä käytettävään kaasuöljyyn ja kyseiseen kuntaan toimitettavaan sähköön direktiivin 2003/96/EY 19 artiklan mukaisesti

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta 27 päivänä lokakuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/96/EY[8] ja erityisesti sen 19 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Italia pyysi 7 päivänä elokuuta 2020 päivätyllä kirjeellä direktiivin 2003/96/EY 19 artiklan mukaista lupaa soveltaa alennettuja valmisteverokantoja Campione d'Italian kuntaan toimitettavaan sähköön ja lämmityksessä käytettävään kaasuöljyyn. Italian viranomaiset toimittivat pyynnön tueksi lisätietoja ja selvennyksiä 19 päivänä tammikuuta 2021. Lupaa pyydettiin 1 päivän heinäkuuta 2021 ja 30 päivän kesäkuuta 2027 väliseksi ajaksi.

(2) Campione d'Italian kunta on Sveitsissä sijaitseva Italian erillisalue, jonka pinta-ala ja asukasluku ovat hyvin pieniä. Alue on vuoristoinen, mikä rajoittaa kaupunkikehitystä, teollista toimintaa ja alueen yleistä saavutettavuutta. Kun otetaan huomioon Campione d'Italian kunnan maantieteellinen sijainti, maakaasuverkon puuttuminen ja ankarat ilmasto-olosuhteet, energiatuotteiden toimittamisesta kuntaan aiheutuvat kustannukset ovat korkeat riippumatta siitä, toimitetaanko ne Sveitsistä vai Italiasta. Lisäksi Campione d'Italian liittäminen unionin tullialueeseen 1 päivänä tammikuuta 2020 lisäsi kotitalouksien ja yritysten energiakustannuksia.

(3) Eriytetyillä valmisteveroilla pyritään alentamaan korkeita energiakustannuksia.

(4) Komissio on tarkastellut pyydettyä toimenpidettä ja todennut, että se ei vääristä kilpailua eikä estä sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa eikä sitä voida pitää unionin ympäristö-, energia- eikä liikennepolitiikan vastaisena. Sekä kaasuöljyn että sähkön alennetut valmisteverokannat olisivat edelleen yhtä suuret tai korkeammat kuin direktiivissä 2003/96/EY säädetyt verotuksen vähimmäistasot ja kompensoisivat osittain kunnassa kohonneita energiakustannuksia. Veronalennusta ei voi yhdistää muunlaisiin veronalennuksiin.

(5) Italialle olisi sen vuoksi annettava lupa soveltaa Campione d'Italian kunnassa alennettuja verokantoja sähköön ja lämmityksessä käytettävään kaasuöljyyn.

[8] EUVL L 283, 31.10.2003, s. 51.

(6) Kunkin direktiivin 2003/96/EY 19 artiklan 2 kohdan nojalla myönnettävän luvan voimassaoloajan olisi oltava tiukasti rajattu. Jotta Campione d'Italian kunta saisi riittävän varmuuden, lupa olisi myönnettävä kuudeksi vuodeksi. Jotta ei kuitenkaan estettäisi voimassa olevan säädöskehyksen yleistä kehitystä, on aiheellista säätää, että jos neuvosto ottaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 113 artiklan nojalla käyttöön muutetun energiatuotteita koskevan yleisen verojärjestelmän, johon tämä lupa ei soveltuisi, tämän luvan voimassaolon olisi päätyttävä sinä päivänä, jona kyseisten yleisten sääntöjen soveltaminen alkaa.

(7) Tämä päätös ei vaikuta valtiontukea koskevien unionin sääntöjen soveltamiseen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Annetaan Italialle lupa soveltaa alennettuja valmisteverokantoja Campione d'Italian kuntaan toimitettavaan lämmityksessä käytettävään kaasuöljyyn ja kyseiseen kuntaan toimitettavaan sähköön sillä edellytyksellä, että direktiivin 2003/96/EY 9 ja 10 artiklassa tarkoitettuja verotuksen vähimmäistasoja noudatetaan.

2 artikla

Tätä päätöstä sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2021 alkaen 30 päivään kesäkuuta 2027.

Jos neuvosto kuitenkin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 113 artiklan tai jonkin muun asiaa koskevan säännöksen nojalla ottaa käyttöön muutetun energiatuotteita koskevan yleisen verojärjestelmän, johon tämän päätöksen 1 artiklassa annettu lupa ei soveltuisi, tämän päätöksen voimassaolo päättyy päivänä, jona kyseisten yleisten sääntöjen soveltaminen alkaa.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja